

JOHANNA SPYRI

Heidi

Ilustrații de Diana Tivu

Traducere din limba germană de
Monica Oprinoiu

Editura Paralela 45

Director de producție editorială: Ionuț Burcioiu
Redactare: Mihaela Cosma
Corectură: Anda-Diana Marin, Gabriela Grigorescu
Tehnoredactare și DTP copertă: Liviu Stoica
Pregătire de tipar: Marius Badea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

SPYRI, JOHANNA

Heidi / Johanna Spyri ; il. de Diana Tivu ; trad. din lb. germană de

Monica Oprinoiu. – Pitești : Paralela 45, 2026

ISBN 978-973-47-4450-3

I. Tivu, Diana (il.)

II. Oprinoiu, Monica (trad.)

821.112.2

Pentru traducerea în limba română au fost folosite edițiile în limba germană
Heidis Lehr- und Wanderjahre și *Heidi – Kann Brauchen Was Es Gelernt Hat*,
Editura Diogenes, Zürich, 1978.

Copyright © Editura Paralela 45, 2026

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este
protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

www.edituraparalela45.ro

Cuprins

	<i>Nota traducătoarei</i>	7
Capitolul 1	<i>Spre munții înalți</i>	9
Capitolul 2	<i>La bunicul</i>	21
Capitolul 3	<i>La pășune</i>	29
Capitolul 4	<i>La bunica</i>	43
Capitolul 5	<i>O vizită și apoi o alta, cu mai multe urmări</i>	57
Capitolul 6	<i>Un nou capitol și alte întâmplări</i>	68
Capitolul 7	<i>Domnișoara Rottenmeier are o zi obositoare</i>	77
Capitolul 8	<i>În casa Sesemann e mare tărațoi</i>	92
Capitolul 9	<i>Stăpânul casei află niște lucruri nemaiauzite</i>	103
Capitolul 10	<i>O bunică</i>	110
Capitolul 11	<i>Pe de o parte, Heidi câștigă, pe de alta, pierde</i>	120
Capitolul 12	<i>Casa Sesemann este bântuită</i>	125
Capitolul 13	<i>O seară de vară la munte</i>	136
Capitolul 14	<i>Duminica, când toate clopotele bat</i>	152
Capitolul 15	<i>Pregătiri de călătorie</i>	166
Capitolul 16	<i>La cabană sosește un singur oaspete</i>	173
Capitolul 17	<i>Răspłata</i>	182
Capitolul 18	<i>Iarna în sat</i>	192

Capitolul 19	<i>Iarna continuă</i>	203
Capitolul 20	<i>Sosesc prietenii de la mare depărtare</i>	211
Capitolul 21	<i>Viața la munte merge înainte</i>	227
Capitolul 22	<i>Se petrece ceva la care nimeni nu se aștepta</i>	236
Capitolul 23	<i>Vine momentul despărțirii, dar își iau „La revedere“</i>	250

EDITURA PARALELA 45

Nota traducătoarei

Heidi, una dintre cele mai cunoscute cărți pentru copii, încântă și astăzi numeroși cititori din întreaga lume, lăsând o impresie profundă prin simplitatea și sinceritatea emoțiilor pe care le transmite. Acest roman clasic este o poveste despre copilărie și, în același timp, o invitație de a privi lumea prin ochii inocenți ai protagonistei. Copilul modern are prilejul de a învăța de la Heidi puterea bunătății și forța vindecătoare a naturii, descoperind totodată și farmecul unei lumi simple, așezate între munți.

Una dintre provocările pe care le întâmpină traducătorul autoarei Johanna Spyri este descrierea spațiului alpin. Cititorul are senzația că pășește într-un peisaj viu, fiindcă măreții Alpi elvețieni nu sunt doar un decor, ci, prin liniștea, solemnitatea și lumina lor schimbătoare, dețin și un rol esențial în modelarea caracterelor.

Reîntâlnirea cu acest text, din ipostaza de traducător, a presupus și redarea dialectului elvețian propriu secolului al XIX-lea, motiv pentru care dialogurile au impus anumite regionalisme, cu iz ușor arhaic. De asemenea, transpunerea fragmentelor cu caracter psalmic (care contribuie la atmosfera de liniște, reflecție și apropiere de divin) a constituit o sarcină delicată, pentru ca adaptarea atentă a ritmului și a rimei să rezoneze cu sensibilitatea limbajului religios contemporan.

Recitind cartea ca adult, m-a impresionat ideea de natură ca leac, muntele fiind un spațiu de vindecare fizică și sufletească. Dar impresionantă este, mai cu seamă, puterea lui Heidi, care, prin bunătatea ei firească, reușește să schimbe lumea din jur. O nouă lectură scoate la iveală, inevitabil, o paralelă între lumea agitată de astăzi și liniștea muntelui. Astfel, se naște invitația firească de a încetini ritmul, de a privi în jur, de a simți.

A traduce *Heidi* a fost, prin urmare, un exercițiu de fidelitate față de original, prin care, odată cu redarea atmosferei autentice din epocă, am încercat să păstrez naturalețea limbajului, în armonie cu întreaga poveste, pentru a-i oferi cititorului o experiență apropiată de aceea pe care cartea a transmis-o generațiilor de cititori, de-a lungul timpului.

Monica Oprinoiu

EDITURA PARALELA 45

Capitolul 1

Spre munții înalți

Din pitorescul sat Maienfeld, o cărare duce, peste pajiști verzi și livezi, până la poalele munților care străjuiesc, majestuoși și impunători, partea aceasta a văii. Când poteca își începe urcușul, drumețul simte deja mirosul pătrunzător al ierburilor de munte, fiindcă acum drumul e abrupt și duce direct spre pășunile alpine.

Într-o dimineață senină și însorită de iunie, o fată înaltă și voinică înainta pe această potecă îngustă, ducând de mână o fetiță. Obrajii fetiței erau atât de aprinși, încât roșeața lor se vedea până și pe pielea ei arsă de soare. Și nici nu era de mirare. În ciuda soarelui fierbinte de iunie, fetița era înfoclită ca și cum ar fi trebuit să înfrunte un ger năprasnic. Să fi avut cinci anișori, dar adevărata ei statură era imposibil de ghicit, pentru că purta două, dacă nu chiar trei rochițe una peste alta, iar pe deasupra, un șal mare, roșu, de bumbac. Îmbrăcată astfel și încălțată cu bocanci grei de munte, bătuți cu ținte, micuța părea o făptură complet lipsită de formă, care urca anevoie pe panta muntelui.

După mai bine de o oră de urcuș dinspre vale, cele două au ajuns la micuțul cătun Dörfli, aflat la jumătatea distanței dintre Maienfeld și pășunile alpine. Fiind satul natal al tinerei, oamenii deschideau ușile și ferestrele să o salute. Dar ea nu se oprea pe nicăieri, ci răspundea din mers tuturor salutarilor și întrebărilor. A zăbovit numai la ultima dintre căsuțele împrăștiate la capătul cătunului. Aici, o femeie a strigat-o din ușă:

— Așteaptă puțin, Dete! Dacă vrei să urci, vin și eu cu tine.

Dete s-a oprit. Fetița i-a dat drumul la mână și s-a așezat pe pământ.

— Ai obosit, Heidi? a întrebat-o însoțitoarea ei.
— Nu, dar mi-e cald, a răspuns fetița.
— Aproape am ajuns. Dacă îți mai dai puțin silința și întinzi pasul, într-o oră suntem sus, pe culme, a încurajat-o fata.

O femeie veselă și dolofană a ieșit din căsuță și s-a alăturat celor două drumețe. Copilul s-a ridicat și a pornit în urma celor două femei, vechi cunoștințe din câte se pare, care începuseră o discuție aprinsă despre toți locuitorii cătunului și despre cei din gospodăriile învecinate.

— Dar unde o duci pe copilă, Dete? a întrebat nou-venita. Nu cumva e copila surorii tale, cea rămasă orfană?

— Ba da, ea e, a răspuns Dete. O duc la Unchiul, acolo o să rămână.

— Ce spui? Copila să rămână la Unchiul din munți? Cred că nu ești în toate mințile, Dete! Cum poți să faci una ca asta? Moșneagul nici n-o să vrea să audă de așa ceva și o să te trimită acasă!

— N-are cum, e bunicul ei și are datoria să facă și el ceva pentru ea. Până acum am ținut-o la mine, dar îți zic, Barbel, că n-o să dau cu piciorul la slujba bună care mi se oferă, doar de dragul copilului. E rândul bunicului să-și facă datoria de acum încolo.

— Ehe, dacă ar fi ca alți oameni, aș mai zice, a spus cu însuflețire Barbel. Dar știi bine cum e el. Ce-o să facă cu un copil, și încă unul așa de mic? Fetița n-o să reziste cu el! Dar tu unde vrei să te duci?

— La Frankfurt, a răspuns Dete. Acolo am găsit o slujbă foarte bună. Stăpânii casei au venit la băi vara trecută; eu am avut grijă de camerele lor și s-au arătat tare mulțumiți. Chiar de atunci au vrut să mă ia la ei, dar nu am putut să scap. Iar acum s-au întors și mă cheamă din nou, și o să merg, poți fi sigură de asta.

— N-aș vrea să fiu în pielea copilului! a exclamat Barbel, ferindu-se ca de un rău. Nimeni nu știe ce viață duce moșneagul acolo, sus! Nu vrea să aibă de-a face cu nimeni; trec anii și el nu pune piciorul în biserică, iar când coboară o dată pe an cu toiagul lui mare, toți se feresc din calea lui. Cu sprâncenele alea stufoase și cenușii și cu barba aia firoasă, arată ca un indian sălbatic, de te bucuri să nu dai ochii cu el când ești singur pe drum.

— Și chiar de-ar fi așa, a spus Dete sfidătoare, e bunicul ei și trebuie să aibă grijă de copil. Doar nu i-o face nimic, altfel e vina lui, nu a mea.

— Tare aș vrea să știu, a continuat Barbel iscoditoare, ce-o avea bătrânul pe suflet de are o asemenea căutătură sălbatică și stă acolo sus, pe pășune, singur-cuc, fără să-și arate aproape niciodată fața. Oamenii spun tot felul de lucruri despre el; tu știi negreșit ceva despre el de la sora ta, nu-i așa, Dete?

— Ba bine că nu, dar le țin pentru mine. Dacă i-ar ajunge pe la urechi, aș intra în bucluc!

Dar Barbel de multă vreme voia să știe cum stau lucrurile cu Unchiul din munți, de ce pare atât de supărat pe lume și de ce trăiește singur-singurel acolo sus. Nimeni nu vorbea deschis despre el, de parcă s-ar fi temut să-i fie potrivnici, dar nici de partea lui nu voiau să fie. Mai mult, Barbel nu înțelegea nici de ce bătrânului i se spune „Unchiul din munți”; doar nu putea fi unchiul bun al tuturor sătenilor! Dar cum toată lumea îl numea așa, îi spunea și ea la fel. Barbel locuia doar de puțină vreme în Dörfli, de când se măritase. Înainte locuise jos, în vale, în Prättigau, așa că nu

cunoștea încă pe deplin toate întâmplările din sat, nici fețele mai deosebite din Dörfli și de prin împrejurimi. Buna ei prietenă, Dete, pe de altă parte, se născuse și trăise în sat cu mama ei până acum un an, când bătrâna se stinsese, iar Dete se mutase la băile din Ragaz, unde își găsisese o slujbă de cameristă la hotelul cel mare, câștigând binișor. În dimineața aceea venise cu fetița tocmai din Ragaz; până la Maienfeld avusese norocul să călătorească într-o căruță cu fân, cu un cunoscut care se întorcea spre casă și le luase și pe ele.

Așadar, Barbel nu voia să irosească prilejul de a afla câte ceva, așa că a prins-o pe Dete de braț, cu încredere, și i-a spus:

— De la tine pot să aflu adevărul, dincolo de ce trăncănește lumea; tu știi, cred eu, toată povestea. Povestește-mi puțin despre bătrân. A fost întotdeauna așa de temut și de urâcios cu oamenii?

— Dacă a fost mereu așa, n-am de unde să știu prea bine. Eu abia am împlinit douăzeci și șase de ani, iar el trebuie să aibă șaptezeci. Așa că nu te poți aștepta să-l fi cunoscut pe când era tânăr. Dar dacă așa fi sigură că n-o să ajungă vorba în toată valea, ți-aș putea spune unele lucruri despre el. Mama era din Domleschg, ca și el.

— Cum adică, Dete? a răspuns Barbel, un pic jignită. Nu auzi chiar atât de multe bârfe în Prättigau, iar în ceea ce mă privește, pot să țin un secret. Așa că povestește-mi și n-o să-ți pară rău.

— Bine atunci, dar să nu suflă o vorbă! a avertizat-o Dete.

Mai întâi a aruncat o privire în jur, să se asigure că fetița nu era prea aproape ca să audă ceea ce avea de gând să spună. Dar copila nu era nicăieri. Probabil că nu le mai urmase de ceva vreme pe cele două femei, iar ele, prinse în focul discuției, nu băgaseră de seamă. Dete s-a oprit și s-a uitat de jur împrejur. Nimeni nu se zărea pe poteca șerpuitoare, ce putea fi zărită aproape până jos, spre sat.

— Uite-o acolo! a exclamat Barbel, arătând cu degetul departe, pe cărare. O vezi? Se cațără pe povârnișul abrupt, cu Peter și caprele lui. Mă întreb de ce-o fi plecat azi așa de târziu cu animalele? Dar e foarte bine: dacă are grijă de copilă, poți să-mi povestești în liniște.

— Peter nu trebuie să se ostenească să aibă grijă de ea, a spus Dete. E o fetiță isteță pentru cei cinci ani ai ei. Cască bine ochii și vede tot ce se întâmplă în jurul ei, am băgat asta de seamă la ea. Și o să-i prindă bine

mai târziu, pentru că bătrânul nu are nimic în afară de cele două capre și coliba de pe munte.

— A avut vreodată mai mult? a întrebat Barbel.

— El? Da, a avut mai mult, cu siguranță, a răspuns iute Dete. A avut una dintre cele mai frumoase gospodării din Domleschg. El era fiul cel mare și mai avea un singur frate, care era liniștit și la locul lui. Însă celui mare nu-i plăcea decât să facă pe stăpânul, să călătorească prin țară și să caute compania unor oameni de soi rău, pe care nu-i cunoștea nimeni. A pierdut toată averea din cauza jocurilor de noroc și a băuturii, iar când s-a aflat, tatăl și mama lui s-au stins unul după altul de atâta amar. Fratele lui, care ajunsese și el la sapă de lemn, de supărare a plecat în lumea largă, nimeni nu știe unde. Unchiul, când nu i-a mai rămas nimic altceva decât proasta reputație, a dispărut și el. La început nimeni nu a știut unde, apoi s-a zvonit că s-ar fi dus la oaste, la Napoli. Nu s-a mai auzit nimic despre el vreo doisprezece sau cincisprezece ani. Apoi, într-o zi, a apărut pe neașteptate în Domleschg cu un băiețandru și a încercat să-i găsească un cămin pe la neamuri. Dar toate ușile i s-au închis în nas și nimeni nu a vrut să aibă de-a face cu el. Asta l-a înfuriat foarte tare. A jurat că n-o să mai calce prin Domleschg și așa a venit aici, în Dörfli, și a trăit cu băiatul. Mama lui trebuie să fi fost o localnică din Grisons, pe care o întâlnește în călătoriile lui și pe care o pierduse de curând. Trebuie să fi avut ceva bani, pentru că l-a dat pe băiat, pe Tobias, să învețe o meserie, dulgheritul, iar Tobias era un tânăr de treabă și îndrăgit de toată lumea din sat. Dar nimeni nu avea încredere în bătrân. Se zvonea că ar fi dezertat din armată, la Napoli, pentru că ar fi omorât pe cineva acolo. Desigur, nu în război, ci într-o încăierare. Noi l-am recunoscut totuși ca rudă, pentru că bunica mamei mele și bunica lui au fost surori. De aceea îi spunem „Unchiul“ și, cum din partea tatălui meu suntem rude cu aproape toți oamenii din sat, și ei îi spun „Unchiul“. Iar de când s-a mutat sus, pe pășune, i-a rămas numele de „Unchiul din munți“.

— Și ce s-a întâmplat cu Tobias? a întrebat Barbel, nerăbdătoare.

— Stai, că-ți spun, că nu pot să le zic pe toate odată, a răspuns Dete. Așadar, Tobias și-a făcut ucenicia la Mels și, când a isprăvit-o, s-a întors acasă în sat și a luat-o de soție pe sora mea, Adelheid, pentru că s-au plăcut dintotdeauna. Și după ce s-au căsătorit, s-au înțeles foarte bine ca soț și soție. Dar n-a fost să fie pentru mult timp. Doar doi ani mai târziu, în

timp ce lucra la o casă, o grindă a căzut peste el și l-a ucis pe loc. Iar când l-au dus acasă, desfigurată, Adelheid, de spaimă și de suferință, a căzut la pat cu o febră violentă din care nu și-a mai revenit. Ea oricum era destul de firavă din fire și uneori avea niște stări atât de ciudate, de nu știai dacă doarme sau e trează. La doar câteva săptămâni după moartea lui Tobias, am îngropat-o și pe Adelheid. Atunci toți oamenii au început să vorbească despre soarta amară a celor doi și spuneau, ba în șoaptă, ba răspicat, că asta e pedeapsa pe care o merită Unchiul pentru viața lui fără Dumnezeu. Unii i-au spus-o și în față, și chiar pastorul a încercat să-l mustre și i-a zis că ar trebui să se căiască pentru tot ce a făcut. Dar el s-a făcut și mai posomorât, și mai încăpățânat, și nu mai vorbea cu nimeni; și lumea a început să-l ocolească. După o vreme s-a auzit că s-a mutat sus, pe pășune, și că nu mai coboară deloc. De atunci a rămas acolo, trăind în discordie cu Dumnezeu și cu oamenii. Mama și cu mine am luat-o la noi pe fetița lui Adelheid. Avea doar un an pe atunci. Când mama a murit vara trecută și am vrut să-mi câștig existența în vale, la băi, am luat fetița cu mine și i-am dat-o

în grijă bătrânei Ursel, sus, în Pfäfferserdorf, unde a stat la ea la pensiune. Am putut să rămân la băi și peste iarnă, căci am avut mereu de lucru, știind să cos și să cârlesc. Iar la începutul primăverii s-au întors stăpânii din Frankfurt pe care îi slujisem anul trecut și care s-au oferit să mă ia cu ei. Plecăm poimâine. Te asigur că slujba este bună.

— Și ai de gând să lași copilul în grija bătrânului? Tare mă mir, Dete, de ce-o fi în capul tău! a spus Barbel dojenitoare.

— Păi ce vrei să fac? a răspuns Dete. Am făcut pentru copil tot ce-am putut. Ce altceva aș mai putea să fac cu ea? Doar nu crezi că pot să iau cu mine la Frankfurt un copil de numai cinci ani! Dar tu unde te duci, de fapt, Barbel? Că suntem deja la jumătatea drumului până sus pe munte.

— Aproape am ajuns unde aveam treabă, a răspuns Barbel. Am ceva de vorbit cu mama lui Peter căprarul. Iarna îmi toarce lână. Rămâi cu bine, Dete, și noroc bun!

Dete i-a strâns mâna tovarășei sale și a rămas pe loc, în timp ce aceasta se îndrepta spre micuța colibă întunecată care se afla într-o vâlcea, la câțiva pași de potecă, ferită oarecum de vânturile tăioase. Coliba era ridicată la jumătatea drumului dintre cătun și pășunile alpine. Arăta atât de șubredă și de dărăpănată, încât era un noroc că e adăpostită în mica adâncitură din munte, dar chiar și așa, trebuie să fi fost periculos să locuiești înăuntru când vântul de primăvară sufla cu putere peste crestele alpine. Atunci totul în colibă se zguduia, ușile și ferestrele, chiar și grinzile putrede scârțâiau și trosneau. Dacă într-o zi ca aceasta coliba s-ar fi aflat pe culme, vântul ar fi smuls-o și ar fi rostogolit-o numaidecât la vale.

Aceasta era casa lui Peter căprarul, un băiat de unsprezece ani, care în fiecare dimineață cobora în Dörfli să ia caprele și să le ducă sus, la pășune, unde le lăsa toată ziua să pască iarba scurtă și hrănitore. Seara, Peter se întorcea cu aceste creaturi sprintene, scotea un fluierat ascuțit printre degete când ajungea în sat, iar fiecare proprietar venea să-și ia capra din piață. Veneau mai ales băieți și fete mici, căci de blândețe capre nu trebuie să se teamă nimeni, și acela era singurul moment, pe tot parcursul verii, când Peter vedea copii de vârsta lui. În rest, caprele erau singurele lui tovarășe. Locuia cu mama și cu bunica lui oarbă, dar cum dimineața trebuia să plece cu noaptea-n cap, iar seara se întorcea târziu din sat, fiindcă petrecea cu ceilalți copii cât mai mult timp cu puțință,

nu stătea acasă decât atât cât să-și bea laptele și să mănânce o bucată de pâine, ca apoi să se culce și să adoarmă buștean. Tatăl lui, tot căprar în tinerețe, își pierduse viața într-un accident cu câțiva ani în urmă, în timp ce tăia lemne. Pe mama lui, pe care o chema Brigitte, toată lumea o numea „Căprăreasa“, iar pe bătrâna oarbă, tineri și bătrâni deopotrivă o știau doar sub numele de „Bunica“.

Dete a așteptat vreo zece minute bune, uitându-se în toate părțile după copii și capre, dar în zadar. Apoi a mai urcat puțin, de unde putea cuprinde cu privirea întreaga pășune, și din acel loc se uita când încoace, când încolo, cu gesturi de nerăbdare. Între timp, copiii făceau un lung ocol, căci Peter cunoștea multe locuri cu tot felul de tufișuri și arbuști numai buni de ronțăit pentru caprele sale. Așa că el și turma lui se abăteau deseori din drum.

La început, fetița se cățăraseră cu greu în urma lui, gâfâind din cauza căldurii și a straturilor grele de haine care o storceau de puteri. Nu scotea niciun cuvânt, dar se uita fără să clipească când la Peter, care, cu picioarele goale și cu pantalonii scurți, țopăia de colo-colo fără nicio trudă, când la capre, care, pe picioarele lor subțiri, se cățarau sprintene printre tufișuri, pe stânci și coaste abrupte.

Deodată, copila s-a așezat pe jos, și-a scos iute pantofii și ciorapii, apoi s-a ridicat, și-a scos șalul roșu și gros, și-a descheiat rochița, a dat-o jos repede și a început să o descheie pe a doua, pentru că tușa Dete o îmbrăcase cu rochia de duminică peste hainele de zi cu zi, să nu fie nevoită să le care. Rochia de zi cu zi a dispărut și ea într-o clipă, iar copila a rămas în picioare într-o fustiță subțire, cu brațele goale ieșind din mânecile scurte ale cămășuței. A împăturit frumos toate hainele și a început să sară și să se zbenguie alături de Peter în urma caprelor, la fel de sprintenă ca oricare dintre ele.

Peter nu luase în seamă ce făcuse copila cât timp rămăsese în urmă. Când a văzut-o pe Heidi țopăind în noua ei ținută, pe fața lui a apărut un zâmbet larg; iar când a zărit grămăjoara de haine, zâmbetul i s-a lățit până la urechi, dar nu a suflat un cuvânt. Simțindu-se mai liberă și mai ușoară, copila a intrat în vorbă cu Peter, iar acesta, la rândul său, a început să-i răspundă la fel de fel de întrebări: fetița voia să știe câte capre are, unde le duce și ce face când ajunge acolo.

În cele din urmă, din vorbă în vorbă, copiii au ajuns cu caprele sus, la colibă, unde îi aștepta mătușa Dete. În momentul în care a zărit grupul care se îndrepta spre ea, aceasta a început să strige:

— Heidi, ce-ai făcut? Uită-te la tine! Unde-i rochița și cealaltă de dedesubt, și șalul? Ți-am cumpărat bocanci noi de munte și ți-am tricostat ciorapi noi, și-acum s-au dus toate! Toate! Heidi, ce-ai făcut? Unde sunt toate?

Copila a arătat liniștită spre poalele muntelui și a spus:

— Acolo!

Mătușa i-a urmărit degetul cu privirea. Într-adevăr, acolo jos se vedea ceva, iar deasupra era un punct roșu, care trebuie să fi fost șalul.

— Nefericito! a strigat mătușa, cuprinsă de furie. Ce-a fost în capul tău de ți-ai dat toate hainele jos? Ce-nseamnă asta?

— Nu-mi trebuie, a spus copila, fără să pară defel că se căiește pentru fapta ei.

— Oh, Heidi, fetiță nepăsătoare, n-ai pic de minte? se văicărea și o certa mătușa. Cine o să coboare acum să le aducă? E o jumătate de oră de mers! Hei, Peter, dă fuga și adu lucrurile! Grăbește-te, nu mai sta să te holbezi la mine ca și cum ai fi ținut în cuie!

— Deja sunt în întârziere, a spus Peter încet, cu mâinile în buzunare, fără să se clinească din loc, în timp ce asculta izbucnirea de furie a mătușii.

— N-o să te alegi cu nimic dacă stai așa și te zgâiești! i-a strigat mătușa Dete. Vino-ncoace, am să-ți dau ceva frumos. Vezi asta?

Și i-a arătat un bănuț nou de cinci cenți, care strălucea în fața ochilor lui. Așa că Peter a rupt-o la fugă la vale pe drumul cel mai drept și, cu salturi uriașe, a ajuns într-o clipă la grămăjoara de haine. Le-a luat și s-a întors cu ele atât de repede, încât Dete l-a lăudat și i-a înmânat pe loc bănuțul câștigat. Peter l-a vârat adânc în buzunar, iar fața îi strălucea de un zâmbet larg, căci rar îi ieșea în cale o asemenea comoară.

— Poți să cari tu lucrurile până sus, la Unchiul, fiindcă mergi și tu în aceeași direcție, a spus mătușa Dete, pregătindu-se să urce panta abruptă care se înălța chiar în spatele colibeii lui Peter căprarul.

El a primit bucuros și a pornit pe urmele femeii, cu brațul stâng în jurul legăturii și cu mâna dreaptă legănându-și nuiaua pentru capre. Heidi și caprele săreau și se zbenguiau voioase pe lângă el.

După trei sferturi de oră, alaiul a ajuns pe pășunea din vârful muntelui, unde cabana bătrânului se înălța pe culme, în bătaia vânturilor, dar și mângâiată de razele soarelui. Din locul acela aveai o priveliște cuprinzătoare asupra întregii văi. În spatele cabanei străjuiau trei brazi bătrâni, cu crengi mari și stufoase. Mai încolo, urcușul continua spre bătrânele stânci cenușii de deasupra, mai întâi peste pajiști frumoase, acoperite de iarbă, apoi peste tufișurile crescute printre pietre și, în cele din urmă, până la stâncile goale și abrupte.

Unchiul își construise o laviță lângă căsuță, cu vedere spre vale. Aici ședea acum, cu o pipă în gură și cu mâinile sprijinite pe genunchi. Privea liniștit cum urcă toți cu greu, copiii, caprele și mătușa Dete, căci aceasta fusese încet-încet lăsată în urmă de ceilalți.

Heidi a ajuns prima. S-a dus direct la bătrân și, întinzându-i mâna, i-a spus:

— Bună seara, bunicule!

— Hei, hei, ce vrei să zici? a întrebat bătrânul, cu glas aspru, în timp ce i-a strâns scurt mâna și a cercetat-o cu o privire lungă și pătrunzătoare pe sub sprâncenele-i stufoase.

Fără să clipească, Heidi i-a înfruntat privirea și a început să-l cerceteze și ea, pentru că bunicul arăta atât de neobișnuit cu barba lui lungă și sprâncenele groase și cenușii, care se împreunau la rădăcina nasului ca niște tufișuri.

Între timp, se apropiase și mătușa, însoțită de Peter, care rămăsese o vreme pe loc să vadă ce avea să se întâmple.

— Ziua bună, Unchiule, a spus Dete, făcând un pas înainte. Am adus-o pe fetița lui Tobias și a lui Adelheid. Probabil că nu o mai recunoști, pentru că nu ai mai văzut-o de când avea un an.

— Și ce să caute copilul la mine? a întrebat sec bătrânul. Iar tu, de colo, i-a strigat el lui Peter, poți să pleci cu caprele tale, și așa ai întârziat! Ia-le și pe ale mele cu tine!

Peter i-a dat ascultare și s-a făcut nevăzut. Înțelesese din privirea bătrânului că nu mai era cazul să zăbovească.

— Va trebui să rămână la dumneata, Unchiule, i-a răspuns Dete la întrebare. Socotesc că eu mi-am făcut datoria în ultimii patru ani, așa că acum e rândul dumitale să ți-o faci.

— Zău? a zis bătrânul, străfulgerând-o pe Dete cu privirea. Și dacă începe să alerge după tine și să se smiorcăie, așa cum fac copiii de vârsta ei, ce mă fac cu ea?

— Asta e treaba dumitale, i-a tăiat Dete vorba. Nici mie nu mi-a spus nimeni ce să fac când m-am trezit cu ea și avea doar un an. Abia eram în stare să am grijă de mine și de mama. Acum trebuie să-mi câștig traiul, iar dumneata ești cea mai apropiată rudă. Dacă nu poți să o ții, fă ce vrei cu ea, dar o să răspunzi dacă pățește ceva, și cred că ai deja destule pe conștiință.

Nici Dete nu era tocmai cu conștiința împăcată, de aceea se aprinsese așa și spusese mai multe decât intenționase. La ultimele ei cuvinte, Unchiul s-a ridicat de pe bancă și a privit-o cu o așa căutătură, încât ea a făcut câțiva pași înapoi. Pe urmă a întins brațul și a spus cu voce poruncitoare:

— Șterge-o de aici pe unde ai venit și să nu te mai arăți prea curând! Dete nu a așteptat să i se spună de două ori.

— Atunci, rămas-bun! Și ție, Heidi! a spus ea repede și, luând-o la vale, a coborât în fugă muntele și nu s-a mai oprit până jos în sat, căci tulburarea lăuntrică o împingea înainte, ca o puternică locomotivă cu aburi.

În timp ce trecea prin sat, era strigată din toate părțile, pentru că oamenii se întrebau unde o fi lăsat copilul. Toți o cunoșteau foarte bine pe Dete și știau al cui e copilul și tot ce i se întâmplase. Din toate porțile și ferestrele se auzea:

— Unde este copilul? Dete, unde ai lăsat fata?

— Sus, la Unchiul! La Unchiul din munți, nu înțelegeți? spunea ea tot mai cu ciudă.

Dar se simțea foarte tulburată, pentru că femeile strigau din toate părțile: „Cum te-a lăsat inima să faci așa ceva?“ și „Bietul copilaș!“ sau „Să lași un suflet așa de neajutorat acolo sus!“ Și apoi iar și iar: „Bietul copilaș!“

Dete a grăbit pasul cât a putut de repede și s-a simțit ușurată când nu a mai auzit nicio voce, pentru că nu era deloc împăcată cu ce făcuse. Doar mama ei îi lăsase copila în grijă, pe patul de moarte. Dar, ca să-și liniștească conștiința, își spunea că va putea face mult mai multe pentru fetiță mai târziu, când va câștiga mulți bani. De aceea era foarte bucuroasă că, în curând, avea să fie departe de toți acei oameni care o judecau și că pornea spre un loc unde o aștepta o leafă bună.